

Ἡ Ἑλλάς ἐξέθηκεν ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει ἀραβόσιτον, σίτον καὶ κριθὴν ἐξ 60 αὐτῆς δῆμων. Αἱ συλλογαὶ αὗται εἶνε λίαν ἐνδιαφέρουσαι. Οἱ μᾶλλον βαρεῖς σῖτοι ἐζύγιζον 82 ἕως 84 χιλιόγραμμα τὸ ἑκατόλιτρον προήρχοντο δ' ἐκ Χαλκίδος, Ναυπλίου, Κυθήρων, Αὐλίδος. Ἰδίᾳ οἱ σῖτοι τῶν δύο τελευταίων τούτων μερῶν ἀναμιμνήσκουσι τὴν γεωργικὴν ἐκείνην εὐδαιμονίαν, ἣτις ἠνάγκαζε τὸν Ἡσίοδον νὰ ὑμνήσῃ τὸν ἀγροτικὸν βίον. Ὁ σκληρὸς σίτος τοῦ Βώλου εἶνε ἐπιμήκης, χρώματος λεμονωτοῦ.

Ἐλαιον. Ἡ Ἑλλάς ἔσχε 27 ἐκθέτας ἐλαιίου οἰκιακοῦ, οἵτινες παρουσίασαν διάφορα εἶδη τῆς βιομηχανίας των, ποιότητος λίαν μετρίας. Εἷς μόνος ἐκθέτης, ὁ κ. Σπ. Μακεδῶν (ἐκ Κερκύρας) ἐξέπληξεν ἡμᾶς διὰ τῆς ἐξαιρέτου ποιότητος τοῦ ἐλαιίου του, διαυγείας ἀξιοσημειώτου, καὶ γεύσεως ἐξαιρέτου. Διὸ καὶ ἀπενεμήθη εἰς τὸν ἐκθέτην βραβεῖον χρυσοῦν.

Ἡ ἐλαιοπαραγωγὴ ἐν Ἑλλάδι εἶνε λίαν σημαντικὴ ὑπολογίζεται εἰς 20 ἑκατομμύρια ὀκάδας, καὶ ἀποτελεῖ ἐν τῶν σπουδαιωτάτων ἀντικειμένων τῆς ἐξαγωγῆς. Ἡ κατὰ τὸ 1875 ἐξαχθεῖσα ποσότης ἦν 14 ἑκατομ. χιλιόγραμμων, ἀξίας περίπου 13 ἑκατομμυρίων φράγκων. Αἱ κύριαι χῶραι ἐξαγωγῆς ἐλληνικῶν ἐλαίων εἶνε ἡ Ἀυστρία, Ρωσσία, Ἀγγλία, Γαλλία, Τουρκία καὶ Ρουμανία. Ἡ ἐλαία εἶνε ἰθαγενὴς ἐν Ἑλλάδι, καὶ καλλιεργεῖται ἐπὶ ἐπιφανείας 167,900 μυριόμετρων, περιεχόντων περίπου 11,587,821 ἐλαιόδενδρα. Παρὰ τὰς εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ ἐλαιίου εἰσαχθεῖσας βελτιώσεις, ἡ βιομηχανία αὕτη εἶνε λίαν ἀτελής, διὸ καὶ εἶνε λυπηρὸν νὰ βλέπῃ τις οὕτως ἀμελουμένην παραγωγὴν τοσοῦτον πλουσίαν, ἐν χῶρᾳ ἣτις ἔχει ἀνάγκην νὰ χρησιμοποιοῦσιν ὅλας αὐτῆς τὰς φυσικὰς πηγὰς, ἵνα διαθρέψῃ καὶ αὐξήσῃ τὸ τῆς ἐξαγωγῆς ἐμπόριον, καὶ νὰ ἀντισταθμίσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν εἰσαγωγὴν. Ἄς ἀναπτύξῃ λοιπὸν ἡ Ἑλλάς ὅλην αὐτῆς τὴν ἐνεργητικότητα καὶ εὐφυΐαν, ὥστε νὰ τελειοποιήσῃ τὸ προϊόν, ὅπερ μόνον δύναται νὰ τῇ προμηθεύσῃ εἰσόδημα σπουδαιότατον δι' ἐργασίας ὀλιγοδαπανωτάτης.

Ἡ ἀνεπάρκεια τῶν πιεστηρίων καὶ ἡ ὀλίγη μέριμνα, ἣν δίδουσιν εἰς τὰς ἐλαίας μετὰ τὴν συλλογὴν, εἶνε ἡ κυρία αἰτία τῆς εὐτελοῦς ποιότητος τοῦ ἐλαιίου. Ἡ ἀκηδία αὕτη εἶνε τοσοῦτον μᾶλλον ἀξία φόγου, ὅσον οἱ παραγωγεῖς γινώσκουσι γενικῶς νὰ κατασκευάζωσιν ἄριστον ἔλαιον διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν χρῆσιν· ὅθεν εἶνε ἀδικαιολόγητοι ἀμελοῦντες οὐ μόνον τὸ ἑαυτῶν συμφέρον, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς πατρίδος αὐτῶν.

Συμπεραίνομεν δ' ὅτι ἐὰν ἡ βιομηχανία τοῦ ἐλαιίου ἦν μᾶλλον ἐπιμελημένη, τὰ ἐλληνικὰ

ἐλαία ἠδύναντο νὰ διαγωνισθῶσιν ἐπιτυχῶς πρὸς τὰ ἄριστα οἰασθήποτε χῶρας. Πρὸς ἐνίσχυσιν λοιπὸν παρέσχεν ἡ ἐπιτροπὴ, ἐκτὸς τοῦ προρρηθέντος βραβείου, καὶ ἐν βραβεῖον χαλκοῦν, ἔτι δὲ καὶ 4 ἐντίμους μνείας.

Βούτυρον—*τυρὸς.* Τὰ ἐκτεθέντα ἐλληνικὰ δείγματα ἀπέδειξαν διὰ τῆς ἀτελοῦς αὐτῶν κατασκευῆς, ὅτι ὁ τόπος ἔχει πολὺ εἰσέτι νὰ ἐργασθῇ μέχρις οὐ παραγάγῃ ἀνθρώπινον βούτυρον καὶ τυρόν.

Ἡ γεωργία, ἣτις δὲν σύγκειται παρὰ ἐκ μικρῶν ἰδιοκτησιῶν, αἵτινες ἐν τούτοις κέκτηνται πᾶσαι πρόβατα, αἴγας καὶ ἀγελάδας, ὥφειλε ν' ἀσχοληθῇ σπουδαίως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐκ τοῦ γάλακτος προϊόντων· εἶνε τὸ κάλλιστον καθημερινὸν ἔσοδον, ὅπερ εἰς γεωργὸς δύναται νὰ πορίζηται ἐκ τῶν ζώων του.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΗΛΙΑΣ ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΝΕΚΡΟΥ

Εἰς πάντας εἶνε γνωστὴ ἡ ἀδελφικὴ φιλία, δι' ἣς ὁ διάσημος Ρώσος συγγραφεὺς Τουργένιεφ ζῶν ἦτο συνδεδεμένος πρὸς τοὺς ἐπιφανεστέρους τῶν συγχρόνων· Γάλλων λογίων, τὸν Οὐγκῶ, τὸν Φλωμπέρ, τὸν Ζολᾶ, τοὺς Γκογκοῦρ, τὸν Δωδέ, κτλ. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ οὐδεὶς ἐγνώριζε εἶνε τί ἐφρόνει πραγματικῶς ὁ Τουργένιεφ περὶ αὐτῶν, οἵτινες πάντες ἔγραψαν τρυφερωτάτας καὶ ἐνθουσιώδεις σελίδας περὶ τοῦ Τουργένιεφ. Βιβλίον τι τοῦ Ρώσου μυθιστοριογράφου καὶ ἀνταποκριτοῦ τῆς ἐφημερίδος «Νόβογιε Βρέμια» (Νέος Χρόνος) ἐν Παρισίοις Παυλόσκη, ἐσχάτως ἐκδοθέν, περιέχει περὶ τούτου ἀποκαλύψεις, αἵτινες ζωηροτάτην ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἐν Γαλλίᾳ φιλολογικὸν κόσμον. Τὸ βιβλίον περιλαμβάνει πληθὺν κρίσεων περιέργων, ἀνεκδότων, ἐπιστολῶν καὶ ἀποσπασμάτων, ἀτινὰ ἐγένοντο ἀφορμὴ ἀληθοῦς φιλολογικοῦ σκανδάλου.

Ἐν τινι τῶν περιεργωτέρων τοῦ βιβλίου κεφαλαίων, ἀναφέρει ὁ Παυλόσκης τὰς περὶ τοῦ Οὐγκῶ κρίσεις τοῦ Τουργένιεφ. «Τὰ μυθιστορήματα τοῦ Οὐγκῶ», ἔλεγεν ὁ Τουργένιεφ, «εἶνε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ψευδῆ. Ὅτε ἤμην πολὺ νέος, αἱ «Τελευταῖαι ἡμέραι ἐνὸς καταδίκου» μὲ κατέθελεξάν· ἀλλ' ὅταν ἀνέγνωσα ἐκ νέου τὸ βιβλίον βραδύτερον, εὗρον αὐτὸ ἀποτρόπαιον. Ὁ ἦρωα αὐτοῦ δὲν εἶνε πρόσωπον, λαλοῦν τὴν γλῶσσάν του νομίζει κανεὶς ὅτι παρευρίσκεται εἰς τὴν παράστασιν ἀθλοῦ μελοδράματος. . . Ὁ Βίκτωρ Οὐγκῶ εἶνε ὁ μεγαλείτερος λυρικός ποιητὴς τοῦ αἵωνος. Ἄλλ'

ὡς μυθιστοριογράφος εἶνε κατώτερος πάσης κρίσεως».

Ὁ Τουργένιεφ, ὅστις διετέλει εἰς ἀτομικὴν σχέσιν μετὰ τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, διηγεῖται περὶ αὐτοῦ καὶ τὸ ἐξῆς φαιδρότατον ἀνέκδοτον, ὅπερ ὁμῶς δὲν φαίνεται ἀκριβές : «Εἶνε ἄνθρωπος, πάσῃ ἐκ μεγαλομανίας. Τόσον στενοκέφαλος καὶ ἀμαθής εἶνε, ὥστε δυσκόλως παραδέχεται τινα ἐφάμιλλον πρὸς αὐτόν. Δὲν γνωρίζει οὐδεμίαν ξένην γλῶσσαν καὶ οὐδέποτε ἀνέγνω ξένον τινα ποιητήν. Κάποτε συνωμιλοῦμεν περὶ τῆς γερμανικῆς ποιήσεως. Ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ, ὅστις δὲν ἠθελε νὰ γίνηται λόγος ἐνώπιόν του περὶ τοιοῦτου θέματος, ἀνέκραξεν : «Τὸ ὠραιότερον ἔργον τοῦ Γκαῖτε εἶνε ὁ «Βαλλενστάιν». — «Μὲ συγχωρεῖτε, διδάσκαλε, εἶπον, ὁ «Βαλλενστάιν» δὲν εἶνε τοῦ Γκαῖτε, ἀλλὰ τοῦ Σίλλερ». — «Τὸ ἴδιον μοῦ κάμνει. Δὲν ἀνέγνωσα οὔτε τὸν ἕνα οὔτε τὸν ἄλλον, ἀλλὰ τοὺς γνωρίζω καλλίτερον καὶ ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τοὺς εἰξεύρουσιν ἐκ στήθους ! ».

Ὅσον ὀλίγον ἐξετίμα ὁ Τουργένιεφ τὸν Βίκτωρα Οὐγκώ καὶ ὡς μυθιστοριογράφον καὶ ὡς ἄνθρωπον, τοσοῦτον ἐξεθείαζε τὴν Γεωργίαν Σάνδ καὶ τὸν Φλωμπέρ. Ὁ τελευταῖος ἰδίως ἦτο τὸ ἰδανικόν του. Ἐθεώρει αὐτόν ὡς ἕνα τῶν μεγαλύτερων συγγραφέων τοῦ κόσμου.

Πρὸς τὸν Ζολᾶ ὁ Τουργένιεφ χαρίζεται ἀρκούντως, ἀλλὰ ἀμείλικτος εἶνε πρὸς τὸν Γογκοῦρ. «Ὁ συγγραφεὺς» ἀνέκραξε ποτε ὁμιλῶν περὶ Γογκοῦρ, «δὲν ἐννοεῖ διόλου περὶ τίνος γράφει. Εἶνε ψευδής καὶ ἐξεζητημένος ἀπὸ τῶν πρώτων σελίδων.» Περὶ ἐνὸς τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Γογκοῦρ, τῆς Faustin, λαλῶν ὁ Τουργένιεφ, ἔλεγεν : «Ὁ Γογκοῦρ ἠθέλησε νὰ περιγράψῃ τὰς πρώτας στιγμὰς τοῦ βίου μεγάλης καλλιτέχνης, ὡς τῆς Ραχὴλ, τῆς Βιαρδῶ, τῆς Σάρας Βερνάρ, καὶ τὰ μετὰ τὴν πρώτην ἐπιτυχίαν αἰσθήματα. Τραγέλαφος ἀκατάληπτος. !.. Ἀνέγνωσα τὸ μυθιστόρημα μετὰ τῆς κυρίας Βιαρδῶ, ἥτις τὸ ἠνόησεν. Ἰσχυρίζετο δὲ ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους πᾶν ὅ,τι ὁ συγγραφεὺς ἔγραψεν ἦτο ψευδές. Δὲν αἰσθάνεται ταῦτα ἡ μεγάλη καλλιτέχνης καὶ ἐξ ὅσων αἰσθάνεται οὐδὲν γνωρίζει ὁ Γογκοῦρ.»

Οὔτε ὁ Βαλζάκ αὐτὸς δὲν εὐρίσκει χάριν παρὰ τῷ Τουργένιεφ. «Ὁ Βαλζάκ, λέγει, εἶνε ἐθνογράφος, δὲν εἶνε καλλιτέχνης.» Ἐν τῷ νέφ λογογράφῳ Guy de Maupassant ἀνευρίσκει τάλαντον δροσερόν, διαυγές, ὑγιές. «Τοῦλάχιστον αὐτὸς δὲν βλέπει μαύρην τὴν ζωὴν. Αἱ θεωρίαι του ἀκριβῶς εἶνε ἀντίθετοι πρὸς τὰς τῶν ὀπαδῶν τῆς φυσιολογικῆς σχολῆς.»

Ἄλλὰ σκληρότατος ἰδίᾳ δεικνύται πρὸς τὸν Ἀλφόνσον Δωδέ ὁ Τουργένιεφ, καίτοι δι' ἰδιαιτέρας φιλίας συνεδέετο μετ' αὐτοῦ. Ὁ «Δωδέ,

ἀνακράζει, «ὅποια μηδαμινότης ! Δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ μιμῆται τὸν Δίκηνς. Καὶ τί ἄνθρωπος ! .. Ὅποιος χαρακτήρ ! Ἐπιτηδειότατος καὶ πρακτικώτατος μεσημβρινός, ψευδέναρτος ὅστις γνωρίζει πολὺ καλὰ τὸ συμφέρον του. Οἱ φίλοι του κατακρίνουσι τὰ ἔργα του καὶ μοῦ τὸν ἐστόλισαν ὄχι καὶ καλλίτερα ». Εἰς ταῦτα ἀπήντησεν ὁ Δωδέ μετὰ πικρίας : «Τίνας φίλους μοῦ ἐννοεῖ ὁ Τουργένιεφ καὶ πῶς ἦσαν φίλοι μου, ἀφ' οὗ μὲ ἐγνώριζον τόσον καλὰ ; Αὐτὸν τὸν ἀγαθὸν Σλάβον ποῖος τὸν ἐξηνάγκαζεν εἰς τοὺς πρὸς ἐμὲ φιλικούς μορφασμούς του ; Τὸν βλέπω εἰς τὴν τράπεζάν μου προσηῆ, τρυφερόν, νὰ φιλῇ τὰ τέκνα μου ! Ἐχω ἐγκαρδίους, θελκτικὰς ἐπιστολάς του. Καὶ ὑπὸ τὸ μειδιάμα τοῦτο τῆς ἀγαθότητος ἰδοὺ τί ἐκρύπτετο ! .. Θεέ μου ! πόσον παράδοξος εἶνε ὁ βίος καὶ πόσον ὠραία εἶνε ἡ ὠραία αὐτὴ λέξις τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης. ΕΙΡΩΝΕΙΑ ; »

K.

ΚΑΡΦΙΣ ΛΑΙΜΟΔΕΤΟΥ ΨΑΛΛΟΥΣΑ

Εὐφύης Παρισινὸς τεχνουργὸς κατεσκεύασε περιεργότατον κόσμημα, καρφίδα λαίμοδετου, παριστώσαν κεφαλὴν πτηνοῦ. Παρακαλεῖτε τινα νὰ παρατηρήσῃ τὴν καρφίδα τοῦ λαίμοδετου σας, ἀμέσως δὲ τὸ πτηνὸν ἀνοίγει τὸ ράμφος καὶ ἀρχεται ἐκφραστικώτατος κελαδῆματος. Ἡ καρφίς τοῦ λαίμοδετου σας ψάλλει, πρὸς μεγίστην ἐκπληξίν τῶν παρευστώτων. Ἡ καρφίς εἶνε ἐμπεπηγμένη εἰς καθειμένον λαίμοδετην εἰς τὸ κάτω αὐτοῦ μέρος, ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ μικροῦ σωλῆνος ἐφαρμύζεται ἕτερος σωλῆν ἐκ καουτσοῦ, ἀποκρυπτόμενος ὑπὸ τὸν ὑπενδύτην. Ὁ σωλῆν οὗτος ἔχει μῆκος 60 ὑφεκατομέτρων, ἀπολήγει δ' εἰς ἐλαστικὴν σφαιραν, ἣν θέτομεν εἰς τὸ θυλάκιόν μας. Ὁ μηχανισμὸς τῆς καρφίδος εἶνε τοιοῦτος, ὥστε ὅταν πιέζη τις τὴν σφαιραν καὶ ὁ ἀήρ διὰ τοῦ σωλῆνος ἀνέρχεται πρὸς αὐτήν, παράγεται ἦχος, παρεμφερὴς πρὸς τὸν τοῦ κελαδῆματος πτηνοῦ. Ἡ ψάλλουσα καρφίς ἐνεργεῖ ἀπλούστατα διὰ τῆς πίεσεως τῆς χειρὸς, στοιχίζει δὲ 20 φράγκα μόνον. Ὅταν θέλῃ τις νὰ μεταχειρισθῇ αὐτήν ὡς ἀπλοῦν κόσμημα, ἀφαιρεῖ τὸν ἐλαστικὸν σωλῆνα. Ἀρκεῖ δὲ νὰ ἐφαρμύσῃ αὐτόν ἐκ νέου, ἵνα ἀποδώσῃ εἰς τὴν καρφίδα τὴν περιέργον αὐτῆς ιδιότητα. Συνιστῶμεν τὸ πρωτότυπον κόσμημα εἰς τοὺς ἡμετέρους κομψευτάς.

Ἡ ζηλοτυπία εἶνε ἀμφιβολία καὶ ἡ ἀμφιβολία εἶνε τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης θάνατος.